

Visietekst over de vorming van pastorale regio's en regioploegen

Deze visietekst vertrekt van de beleids optie om te voorzien in een goede ondersteuning van de pastorale zones, waar de pastoraal concreet gebeurt, met oog voor de nodige vernieuwing.

1. Vaststellingen en uitgangspunten

- De huidige dekenaten zijn niet meer optimaal, gezien het dalend aantal gelovigen en pastores per dekenaat, de oprichting van de zones, de opvolgingsproblematiek bij de dekens en de toenemende complexiteit van de maatschappelijke en kerkelijke context.
- Zowel zoneploegen als pastores hebben behoefte aan en recht op een goede ondersteuning en begeleiding. Dit moet kwalitatief georganiseerd worden en we dienen hiervoor de nodige, geschikte mensen te voorzien op de best mogelijke manier.
- Nieuwe wegen banen in de pastoraal vereist ook voldoende aandacht en zorg voor gezamenlijke spiritualiteit, gebed en verbondenheid. Evangelisatie moet impulsen krijgen en vergt ondersteuning in een breder regionaal kader.
- De afstand van een concrete zone of pastor tot het vicariaat is te groot. Een tussenniveau blijft nodig en zinvol. We willen de ondersteunende inzet vanuit het vicariaat meer decentraliseren, door de vorming van de regioploegen.

2. Doel

Een regioploeg (cf. 3) zal de zoneploegen en pastores (territoriaal en categoriaal) in de pastorale regio begeleiden en helpen. Dit door in te staan voor vorming en door het samenbrengen van zoneploegen en pastores, niet enkel taakgericht, maar ook voor spiritualiteit en gebed.

In elke pastorale regio zal er bijzondere aandacht zijn om pastorale zones tot stand te brengen waar dit nog niet het geval is en bestaande zones te verdiepen, zodat het elan behouden blijft.

De pastorale regio is ook het kader voor regionale projecten die de zones overstijgen, op het vlak van vorming, diaconie, evangelisatie, catechese en jongerenpastoraal, ook door pilootprojecten.

De pastorale regio zal een plek voor ontmoeting en overleg bieden, een beetje een gemeenschappelijk 'huis'.

Meer integratie en dwarsverbanden tussen territoriale en categoriale pastoraal zullen verder uitgewerkt worden.

3. Pastorale regio's en regioploegen vanaf 01 september 2019

3.1. Vier pastorale regio's

De huidige 15 dekenaten worden vervangen door 4 pastorale regio's. Bij de indeling van het vicariaat in 4 pastorale regio's wordt vertrokken van een samenvoeging van de huidige dekenaten. We willen ook zoveel als mogelijk, al rekening houden met waarschijnlijke gemeentefusies. De 4 pastorale regio's ontstaan uit de:

- samenvoeging van de huidige dekenaten Asse, Lennik en Halle tot de pastorale regio **Halle**
- samenvoeging van de huidige dekenaten Mechelen (+ Rijmenam), Vilvoorde, Londerzeel en Klein-Brabant tot de pastorale regio **Mechelen**
- samenvoeging van de huidige dekenaten Leuven (+ Lubbeek), Bierbeek, Overijse, Herent en Aarschot (-Rijmenam) tot de pastorale regio **Leuven**
- samenvoeging van de huidige dekenaten Tienen (-Lubbeek), Zoutleeuw en Diest tot de pastorale regio **Tienen**.

3.2. Regioploeg en opdrachten

In elke pastorale regio stellen we een ploeg samen, die gezamenlijk (naar analogie met de zoneploeg) de verantwoordelijkheid draagt. Een collegiale en intense samenwerking tussen de leden van de regioploeg is noodzakelijk. De betrokkenen zullen ploegspelers zijn met verschillende talenten, die elkaar aanvullen. De regioploeg is een college van gelijken met de deken als moderator.

De leden van een regioploeg overleggen frequent, zodat hun activiteiten goed op elkaar afgesteld zijn.

Het vicariaat draagt zorg voor de regioploeg, door vorming, overleg en ondersteuning.

De regioploeg staat ten dienste van de zoneploegen, pastores en vrijwilligers (territoriaal en categoriaal). De regioploeg is er in een begeleidende rol voor hen. De inzet van de vrijwilligers is zeer kostbaar. De professionalisering van de pastorale regio wil hen beter helpen.

De regioploeg herneemt ook de traditie van visitaties (kerkelijk toezicht op registers, financiën, ...), niet meer van parochies, maar wel van zones.

De ploeg is als volgt samengesteld:

- deken
- begeleider gemeenschapsopbouw
- econoom
- vormingswerker
- jongerenpastor
- secretaris

3.3. Deken

De deken maakt deel uit van de regioploeg als herder, die bezielde leiderschap uitoefent, die verwijst naar het Evangelie als hart van het hele pastorale handelen. Hij heeft, binnen de regioploeg, als bijzonder aandachtspunt dat spiritualiteit en gebed centraal blijven staan en er aandacht is voor evangelisatie.

Zijn hoofdtaak is de ondersteuning, begeleiding, vorming en coaching van de pastores (priesters, diakens, pastorale werk(st)ers) en de pastoraalcoördinatoren in de pastorale regio.

Hij brengt de pastores regelmatig samen, niet enkel rond taken en opdrachten, maar ook rond spiritualiteit, vorming en gebed. Ook onderlinge uitwisseling en bemoediging, het bevorderen van samenwerking en samenhang en het verspreiden van informatie behoort tot deze taak. Bedoeling is dat hij de pastores ook regelmatig opzoekt, zowel in groep als individueel zodat een (h)echte band ontstaat. De deken is een vertrouwensfiguur.

De deken voert de functionerings- en evaluatiegesprekken met de benoemde pastores (priesters, diakens, pastorale werk(st)ers) en met de pastoraalcoördinatoren van de zones.

Voor de begeleiding van de pastores wordt de deken op zijn beurt geholpen door het vicariaat, in het kader van een uit te werken medewerkers- en vrijwilligersbeleid.

Hij wordt benoemd door de bisschop voor een (hernieuwbare) periode van 5 jaar en is een priester met ruime pastorale ervaring. De deken is een priester met een lokale verankering. Hij wordt aangesteld in deze functie met evaluatie na 1 jaar en vervolgens om de 5 jaar en jaarlijks een functioneringsgesprek. Samen met de andere leden van de regioploeg coördineert hij de regionale werking, ten dienste van de zones en pastores. Hij is moderator van de ploeg. Hij neemt tweewekelijks deel aan de vicariale raad.

3.4. Begeleider gemeenschapsopbouw

De begeleider gemeenschapsopbouw is een open en ruimdenkend persoon, een kerkmens die de pastoraal kent en wiens hoofdtaak bij de zones ligt. Enerzijds het bevorderen, met diverse initiatieven en ondersteuning, van het tot stand komen van zones waar ze nog niet bestaan; anderzijds hulp, begeleiding en opvolging van de bestaande zoneploegen, met bijzondere aandacht voor het banen van 'nieuwe wegen' en het versterken van het elan in de zones. Hij/zij beoefent bezielend leiderschap.

De zones en de zonevorming zijn prioritair. Hij/zij realiseert zich dat uniformiteit niet bestaat en elke zone een eigenheid heeft. Hij/zij is een generalist met agogische kwaliteiten, die een groepsproces integraal kan begeleiden.

Ook hier worden zoneploegen niet enkel taak- en functiegericht samengebracht en begeleid, maar ook spiritueel. Bedoeling is dat de begeleider gemeenschapsopbouw de zoneploegen ook regelmatig opzoekt, zodat een (h)echte band ontstaat. Hij/zij staat ten dienste van de pastores en vrijwilligers in de zones.

De begeleider gemeenschapsopbouw maakt samen met de begeleiders gemeenschapsopbouw uit de andere regio's deel uit van het vicariaal team gemeenschapsopbouw o.l.v. de vicariaal verantwoordelijke gemeenschapsopbouw, Guy De Keersmaecker.

Hij/zij wordt aangesteld in deze functie met evaluatie na 1 jaar en vervolgens om de 5 jaar en jaarlijks een functioneringsgesprek. Samen met de andere leden van de regioploeg coördineert hij/zij de regionale werking, ten dienste van de zones en pastores.

3.5. Econoom

De econoom is een persoon die instaat voor een professioneel materieel beheer in de pastorale regio, altijd in functie van de pastorale doelen. Daartoe dient een nieuw evenwicht gevonden te worden tussen lokaal en regionaal beheer en tussen vrijwilligerswerk en professionalisme. Zo worden er structureel middelen gegenereerd om te investeren in mensen t.b.v. de pastoraal en voor pastorale projecten. Het tijdelijke staat in functie van de pastoraal.

Hij/zij legt zich toe op een kwalitatief en duurzaam materieel beheer en maakt samen met de economen uit de andere regio's deel uit van het vicariaal team voor het tijdelijke o.l.v. de vicariaal verantwoordelijke voor het tijdelijke, Werner Van laer.

De vrijwilligers (onder meer de huidige deken-assistenten, bestuurders en afdelingsverantwoordelijken) blijven een belangrijke rol spelen in het materieel beheer. De econoom ondersteunt en begeleidt hun inzet. Hij/zij ontlast de pastorale zones voor een stuk van het werk rond materieel beheer.

Hij/zij wordt aangesteld in deze functie met evaluatie na 1 jaar en vervolgens om de 5 jaar en een jaarlijks functioneringsgesprek. Samen met de andere leden van de regioploeg coördineert hij/zij de regionale werking, ten dienste van de zones en pastores.

3.6. Vormingswerker

De vormingswerker detecteert vormingsnaden (op vlak van catechese, liturgie, diaconie, evangelisatie, e.a.) en maakt de vormingsmogelijkheden bekend. Hij/zij kan daarvoor ook beroep doen op de expertise van de andere vormingswerkers. Bedoeling is om aan een permanent vormingstraject te bouwen en vorming als een volwaardige dimensie van de pastoraal aan bod te laten komen. Hij/zij maakt samen met de vormingswerkers uit de andere regio's deel uit van het vicariaal team vorming o.l.v. de vicariaal verantwoordelijke voor vorming, An Mollemans.

Hij/zij wordt aangesteld in deze functie met evaluatie na 1 jaar en vervolgens om de 5 jaar en een jaarlijks functioneringsgesprek. Samen met de andere leden van de regioploeg coördineert hij/zij de regionale werking, ten dienste van de zones en pastores.

3.7. Jongerenpastor

De jongerenpastor bouwt aan een netwerk van jongerenpastoraal in de pastorale regio. Hij/zij ondersteunt diverse vormen van jongerenpastoraal en bezoekt, motiveert en begeleidt bestaande jongerengroepen en helpt bij de opstart van nieuwe jongerenpastorale projecten. Vorming voor jongerenbegeleiders en groepen en het opzetten van grotere initiatieven behoren eveneens tot de taak. Hij/zij maakt samen met de jongerenpastores uit de andere regio's deel uit van het vicariaal team jongerenpastoraal o.l.v. de vicariaal verantwoordelijke voor jongerenpastoraal, An Mollemans.

Hij/zij wordt aangesteld in deze functie met evaluatie na 1 jaar en vervolgens om de 5 jaar en een jaarlijks functioneringsgesprek. Samen met de andere leden van de regioploeg coördineert hij/zij de regionale werking, ten dienste van de zones en pastores.

3.8. Secretaris

De werking van de regioploegen vereist ook iemand die het secretariaatsluik op zich neemt. Hieronder verstaan we enerzijds de verslaggeving en communicatie, anderzijds de logistiek van het regionaal huis (administratie, logistieke ondersteuning, klasement, archief en praktische organisatie). Hij/zij wordt aangesteld in deze functie met evaluatie na 1 jaar en vervolgens om de 5 jaar, met een jaarlijks functioneringsgesprek met de deken, als moderator van de ploeg.

3.9. Regionaal huis

De regionale werking dient een geschikte stek te vinden, met hedendaagse vergader- en bureauruimte, met ruimte voor bibliotheek, documentatie, secretariaat en archief. Het is de thuisbasis en werkplek van de regioploeg, bij voorkeur aansluitend bij een bestaande pastorale site. Belangrijk is ook een gebedsruimte (kerk of kapel). Het regionaal huis wil een open huis zijn, waar alle pastoraal geëngageerden elkaar kunnen ontmoeten.

3.10. Band met de hulpbisschop en het vicariaat

De hulpbisschop zal de 4 pastorale regio's regelmatig bezoeken en vlot contact houden met de regioploegen.

De deken van elke regioploeg participeert tweewekelijks aan de vicariale raad, zodat regionale en vicariale werking structureel goed op elkaar afgesteld worden en de pastorale regio's participeren in het vicariaal beleid. Alles wat op vicariaal niveau over zones en de betrokken personen besproken wordt, gebeurt samen met de dekens op dit overleg.

Vier keer per jaar overleggen de voltallige regioploegen samen met de vicariale raad over thema's van belang voor pastorale regio's en zones.

Ook de regioploeg kan de hulpbisschop of de vicariale verantwoordelijken uitnodigen op een overleg.

De begeleiders gemeenschapsopbouw maken deel uit van het vicariale team gemeenschapsopbouw. De economen maken deel uit van het vicariale team voor het tijdelijke. De vormingsmedewerkers maken deel uit van het vicariale team vorming, net zoals de jongerenpastores deel uitmaken van het vicariaal team jongerenpastoraal. Deze teams zullen dus voortaan vooral in de pastorale regio's zelf werkzaam zijn, maar worden tweewekelijks samengebracht in Mechelen o.l.v. de vicariaal verantwoordelijke. De vicariale veldverantwoordelijken staan, met hun team, ook in voor de vorming van de veldverantwoordelijken in de zoneploegen, voor hun specifiek veld.

Ook andere diensten in het vicariaat (logistiek, medewerkersbeleid, ICT, communicatie) fungeren ondersteunend op de diverse terreinen. De pastorale regio's kunnen beroep doen op deze diensten.

De stem van de veldverantwoordelijken zou op vicariaal niveau kunnen klinken in een pastorale raad, naar analogie met de priesterraad.

3.11. Woorden die raken

De pastorale werking in de pastorale zones willen we vanuit de regioploegen van dichterbij ondersteunen. Terzelfdertijd willen we vanaf de Advent 2019 ook inhoudelijk en verdiepend impulsen

geven om stil te staan bij de kern van onze zending. Samen (als zoneploeg, werkgroep, ...) en persoonlijk krijgen we extra kansen om de inhoud van de Blijde Boodschap op het spoor te komen. Door zelf meer thuis te komen in het Evangelie, zal onze zending in de pastorale zone ook klaarder worden. We voorzien een eenvoudig project onder de titel 'Woorden die raken' met diverse werkvormen bij de zondagsevangelies.